

Examenreglement rsg de Borgen 2026-2027

Eindverantwoordelijke: CvB

Afdeling: onderwijs

Auteur: portefeuillehouder examencommissie

Ingangsdatum: 01-08-2026

Vervaldatum: 31-07-2027

Besluitroute: portefeuillehouder examinering – CvB - MR

Gelinkt aan contentpagina('s) Borgpunt: examinering

Publicatieverplichting: (in te voeren door bestuursassistente: website rsg de Borgen, website vestiging, medewerkersportal, beide)

EXAMENREGLEMENT

Dit examenreglement is van toepassing voor het vmbo, havo en vwo van rsg de Borgen. Het treedt in werking op 1 augustus 2026 voor leerlingen die geplaatst zijn in een van de leerwegen genoemd in de wet op het voortgezet onderwijs.

Naast dit examenreglement kent zowel het vmbo, havo als vwo programma's van toetsing en afsluiting (PTA's).

Voor de leesbaarheid is steeds de mannelijke vorm gebruikt.

Het examenreglement is vastgesteld op grond van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en de Wet Voortgezet Onderwijs (WVO) 2020 paragraaf 5 art. 2.60 t/m 2.64 door het bevoegd gezag, na instemming van de MR.

De voorzitter van het College van Bestuur van rsg de Borgen,

I. Omlo

Inhoudsopgave

I	Algemene bepalingen	4
	Artikel 1 – Begripsbepalingen	4
	Artikel 2 Toelating tot het eindexamen	6
	Artikel 3 Afnemen eindexamen, examencommissie en examenbureau	6
	Artikel 4 Indeling eindexamen	7
	Artikel 5 Ziekte en andere geldige afwezigheid bij het schoolexamen	7
	Artikel 6 Gedragsregels kandidaten bij een centraal examen	8
	Artikel 7 Onregelmatigheden en maatregelen	9
	Artikel 8 Klachten	10
	Artikel 9 Commissie van Beroep	11
	Artikel 10 Discrepancie met wettelijke regeling	11
	Artikel 11 Onvoorziene gevallen	11
II	Inhoud van het eindexamen	12
	Artikel 12	12
III	Regeling van het eindexamen	13
	Artikel 13 Examenreglement en het PTA	13
	Artikel 14 Inrichting eindexamen vwo, havo, vmbo	13
	Artikel 15 Het schoolexamen	15
	Artikel 16 Mededeling beoordeling schoolexamen	15
	Artikel 17 Beoordeling schoolexamen	16
	Artikel 18 Examendossier	16
IV	Centraal examen	17
	Artikel 19 Tijdvakken en afname centraal examen	17
	Artikel 20 Opgave kandidaten centraal examen	17
	Artikel 21 Centraal examen in een eerder leerjaar	18
	Artikel 22 Regels omtrent het centraal examen	18
	Artikel 23 Flexibele digitale examens vmbo	19
	Artikel 24 Beoordeling centraal examen	20
	Artikel 25 Vaststelling score en cijfer centraal examen	20
	Artikel 26 Verhinderend centraal examen	21
	Artikel 27 Eindcijfer eindexamen	21
V	Uitslag, herkansing en diplomering	22
	Artikel 28 Vaststelling uitslag	22
	Artikel 29 Uitslag	22
	Artikel 30 Herkansing centraal examen	25
	Artikel 32 Diploma en cijferlijst	26
	Artikel 33 Voorlopige cijferlijst	26
	Artikel 34 Certificaat en cijferlijst	27
	Artikel 35 Duplicaten en afgifte verklaringen	27
VI	Overige bepalingen	28
	Artikel 36 Bewaren examenwerk en inzagerecht	28
	Artikel 37 Afwijking wijze van examineren	28
	Artikel 38 Spreiding voltooiing centraal examen	29
	Artikel 39 Geldigheid schoolexamenresultaten	30
	Artikel 40 Instromen in een andere leerweg	31
	Artikel 41 Bekendmaking	31
	Artikel 42 Geheimhouding	31
	BIJLAGEN	32
	Bijlage 1 Berekening cijfer beroepsgerichte programma vmbo bb en kb	32
	Bijlage 2 Protocol bezwaar examenwerk CE	33

I Algemene bepalingen

Artikel 1 – Begripsbepalingen

In dit examenreglement wordt verstaan onder:

Bevoegd gezag:	Het bestuur van Stichting rsg de Borgen;
CE:	Centraal Examen – het examen dat plaatsvindt volgens de door het CvTE vastgestelde en landelijk genormeerde toetsen;
Commissie van Beroep:	Commissie ingesteld in het geval van beroep tegen de beslissing van de directeur;
CPE:	Centraal Praktisch Examen;
CSE:	Centraal Schriftelijk Examen;
CSPE:	Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen; centraal examen waarin theorie en praktijk geïntegreerd aan de orde komen. Het CSPE is onderdeel van de beroepsgerichte programma's in het vmbo;
CvTE:	College voor Toetsen en Examens; het CvTE zorgt voor de kwaliteit en het niveau van centrale examens en toetsen in Nederland;
Dag:	schooldag, zijnde een dag dat de school open is voor de leerlingen;
Deelschoolleider:	diegene die onderwijskundig en/of organisatorisch leidinggeeft en tevens personele verantwoordelijkheid draagt voor een deel van de vestiging waar de leerling staat ingeschreven;
Directeur:	diegene die door het bevoegd gezag is belast met de dagelijkse leiding van de vestiging waar de leerling staat ingeschreven. Bij afwezigheid van de directeur moet dit gelezen worden als zijn/haar aangewezen vervanger. Binnen rsg de Borgen bedoelen we hier de algemeen directeur of de kerndirecteur;
DUO:	Dienst Uitvoering Onderwijs;
Examen:	Hiermee wordt zowel het schoolexamen als het centraal examen bedoeld;
Examenbureau:	De commissie die belast is het met zorgen voor de kwaliteit van de schoolexaminering;
Examencommissie:	De commissie die belast is met het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering;
Examendossier:	Het examendossier is het geheel van de vastgelegde eindresultaten van de onderdelen van het schoolexamen;
Examenloket:	Een samenwerking tussen het ministerie van OCW, de Inspectie van het Onderwijs, het CvTE en DUO waar docenten, examensecretarissen en andere betrokkenen terecht kunnen met vragen over toetsing en examinering;
Examenprogramma:	De aan de kandidaat te stellen eisen voor het schoolexamen + centraal examen;
Examinator:	degene die belast is met het afnemen van het examen;
Gecommitteerde:	Een gecommitteerde in de zin van artikel 29 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs, derde lid van de wet, belast met het toezicht op het eindexamen of een deel daarvan;

Inspectie:	De Inspectie van het Onderwijs;
Havo:	Hoger algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 8 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs;
Herkansing:	Het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen;
Kandidaat:	Eenieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten;
Onregelmatigheid:	Een handeling van of een serie handelingen van de kandidaat die in strijd is met gedragsregels ten aanzien van het examen zoals deze voortvloeien uit dit examenreglement en/of een handeling of serie handelingen van de kandidaat die in strijd zijn met het door de overheid voorgeschreven individuele karakter van examinering;
PTA:	Programma van toetsing en afsluiting van alle schoolexamens, grote praktische opdrachten, en handelingsdelen die niet tot het Centraal examen behoren en door de school worden afgenomen;
ROD:	Register onderwijsdeelnemers;
SE:	Schoolexamen; één of meer toetsen die door de school worden afgenomen behorend tot het examen en vermeld in het programma van toetsing en afsluiting (PTA);
Secretaris van het examen:	De functionaris op de vestiging die door de directeur is aangewezen als secretaris van het examen, zoals vermeld in het PTA en die belast is met het toezicht op het juiste verloop van het examen.
Toets:	Toets, deelttoets, handelingsdeel, werkstuk of praktische opdracht, vermeld in het PTA.
Uitvoeringsbesluit:	Uitvoeringsbesluit Wet Voortgezet Onderwijs 2020, in werking per 1 augustus 2022;
Vmbo:	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 21 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs;
Vwo:	Vorbereidend wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in artikel 7 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs;
Wettelijk vertegenwoordiger(s):	De ouder(s) of daaraan gelijkgestelden zoals voogden of verzorgers van de leerling;
Wet op het Voortgezet Onderwijs:	Wet voortgezet onderwijs 2020 per 1 augustus 2022 in werking

Artikel 2 Toelating tot het eindexamen

1. Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van de school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen. Deelname aan alle onderdelen van zowel het schoolexamen als het centraal examen is verplicht.

Artikel 3 Afnemen eindexamen, examencommissie en examenbureau

1. De directie en de examinatoren van de school nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De directeur wijst per vestiging een personeelslid aan tot secretaris van het examen van de betreffende vestiging. De directeur stelt een duidelijke taakomschrijving voor de examensecretaris vast. De examensecretaris is in ieder geval belast met de volgende taken en bevoegdheden:
 - Ondersteunen van de directeur bij het organiseren en afnemen van het eindexamen;
 - Ondersteunen van de directeur bij de uitvoering van het examenreglement en het PTA;
 - Verstrekken van overzichten van de schoolexamenresultaten;
 - (Samen met de directeur) tekenen van de overzichten en de eindbeoordeling van het schoolexamen;
 - (Samen met de directeur) vaststellen van de uitslag van het eindexamen;
 - (Samen met de directeur) tekenen van de diploma's en cijferlijsten;
 - (Samen met de directeur) behandelen van klachten van kandidaten betreffende vrijstelling of
 - ontheffing, een primair besluit van de examinerator of de omstandigheden waaronder een schoolexamen of toets is afgelegd;
 - (samen met de directeur) adviseren over te nemen maatregelen bij onregelmatigheden.
3. Het bevoegd gezag stelt een borgenbrede examencommissie in.
4. Het bevoegd gezag draagt er mede door de samenstelling van de examencommissie zorg voor dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie voldoende wordt gewaarborgd.
5. Ten minste één lid van de examencommissie is als docent verbonden aan de schoolsoort of groep van schoolsoorten waarvoor de examencommissie is ingesteld.
6. Leden van het bevoegd gezag worden niet benoemd tot lid van de examencommissie.

7. De examencommissie(s) zijn in ieder geval belast met de volgende taken en bevoegdheden:
 - Een voorstel doen voor een examenreglement;
 - Voorstellen doen t.a.v. het PTA;
 - Borgen van het afsluitende karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
 - Vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van hetschoolexamen;
 - Opstellen van regels over de werkwijze van de examencommissie;
 - Jaarlijkse verslaglegging over het werk dat de examencommissie heeft gedaan;
 - Jaarlijkse evaluatie van de kwaliteit van de schoolexaminering en het opstellen van een advies aan de directie over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen.
8. De directeur stelt per vestiging een examenbureau in. Dit examenbureau bestaat per vestiging uit een deelschoolleider, een examensecretaris en twee docenten.
9. Het examenbureau is belast met de volgende taken:
 - Behandelen van verzoeken van kandidaten voor bijzondere maatregelen bij een schoolexamenwegens persoonlijke omstandigheden van de kandidaat;
 - Behandelen van klachten van kandidaten betreffende vrijstelling of ontheffing, een primair besluit van de examinerator of de omstandigheden waaronder een schoolexamen of toets is afgelegd;
 - Adviseren over te nemen maatregelen bij onregelmatigheden;
 - Opstellen jaarplanning met betrekking tot toetsing en examinering;
 - Opstarten en uitvoeren van het proces om te komen tot een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA);
 - Aanleveren van een concept-PTA aan de examencommissie.

Artikel 4 Indeling eindexamen

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.

Artikel 5 Ziekte en andere geldige afwezigheid bij het schoolexamen

1. Indien een kandidaat ten gevolge van ziekte, of om een andere geldige reden ter beoordeling van de directeur, niet kan deelnemen aan een mondeling en/of schriftelijk (onderdeel van) het schoolexamen, dient zijn wettelijk vertegenwoordiger, respectievelijk dient de meerderjarige kandidaat, hiervan dezelfde dag voor 08.00 uur mededeling te doen aan de administratie van de school. Afwezigheid van een kandidaat tijdens een schoolexamen wordt door de administratie dezelfde dag aan de betreffende directeur doorgegeven. Indien deze melding niet of te laat wordt ontvangen is er sprake van “enige onregelmatigheid” en is artikel 7 van toepassing.
2. Kan een kandidaat wegens ziekte, of om een andere geldige reden ter beoordeling van de directeur, een onderdeel van het schoolexamen niet op het daartoe bestemde tijdstip maken, dan dient hij dit op een later tijdstip in te halen. Inhalen van een schoolexamen is slechts mogelijk wanneer een verklaring is gegeven voor de afwezigheid van de kandidaat.

3. Inhalen van een gemist schoolexamen na enige onregelmatigheid kan slechts gebeuren als debetreffende directeur aan de betreffende examinerator laat weten dat de betreffende kandidaat toestemming wordt verleend dit schoolexamen alsnog af te leggen.
4. Indien vooraf bekend is dat een kandidaat op grond van overmacht niet deel kan nemen aan een gepland schoolexamen, kan de kandidaat aan de directeur verzoeken het schoolexamen op een andere dan de geplande datum af te leggen. Tegen de beslissing van de directeur kan beroep worden aangetekend bij de Commissie van Beroep.

Artikel 6 Gedragsregels kandidaten bij een centraal examen

1. De kandidaat moet minstens 15 minuten voor het begin van een examen aanwezig zijn op de plaats waar het examen plaatsvindt. De plaats waar het examen wordt afgenomen wordt op tijd schriftelijk meegedeeld.
2. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na het begin van een examen worden toegelaten. Hij levert wél het gemaakte examenwerk in op het daarvoor vastgestelde tijdstip. Als een kandidaat meer dan een half uur na het begin van een examen komt, mag hij niet meer deelnemen aan dit examen. Bij een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is artikel 7 van toepassing. Hij dient wél te komen op de overige examens.
3. Het meenemen van tassen, jassen en dergelijke in het examenlokaal is niet toegestaan.
4. Het meenemen en gebruik van mobiele telefoons in het examenlokaal en andere apparatuur waarmee gecommuniceerd kan worden, is niet toegestaan.
5. Toegestane hulpmiddelen (tabellen, woordenboeken e.d.) worden gecontroleerd door de toezichthouders tijdens het examen. BINAS en woordenboeken worden ter beschikking gesteld.
6. Het examenwerk dient gemaakt te worden op papier dat door de school is verstrekt. Dit geldt ook voor het kladpapier. Er mag geen papier meegenomen worden door de kandidaat in het examenlokaal. Op elk papier dat door de school verstrekt wordt ten behoeve van het examen dient de kandidaat zijn naam en kandidaat-nummer te vermelden.
7. Het examenwerk wordt niet met potlood gemaakt. Dit laatste is niet van toepassing op tekeningen, grafieken en de gesloten vragen die door het CITO worden verwerkt. Het gebruik van correctielak is niet toegestaan.
8. De opgaven, aantekeningen en kladwerk mogen niet vóór het officiële einde van het examen buiten het examenlokaal worden gebracht.

9. Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat gedurende een examen de examenzaal niet verlaten.
10. Een kandidaat die tijdens een examen onwel wordt, kan onder begeleiding de examenzaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de directeur of de kandidaat na enige tijd het examenwerk kan hervatten.
11. De kandidaten moeten hun werk aan de toezichthouders overhandigen. Tijdens het inleveren van het gemaakte werk dient er volkomen rust in het examenlokaal te heersen. Pas als het gemaakte examenwerk is ingeleverd, mogen de kandidaten de examenzaal verlaten.
12. Door deelname aan een examen laat een kandidaat weten op de hoogte te zijn van dit examenreglement en ermee in te stemmen.
13. Voor de digitale examens vmbo kunnen afwijkende regels gelden, deze staan in het Besluit inrichting examendossier vmbo.
14. Artikel 6 lid 4, 5, 7, 9 en 12 zijn ook van toepassing op de zittingen van de schoolexamens.

Artikel 7 Onregelmatigheden en maatregelen

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is of niet op tijd een examenonderdeel inlevert, kan de directeur maatregelen nemen.
2. De docent of toezichthouder stelt de kandidaat en de directeur onmiddellijk op de hoogte van de geconstateerde onregelmatigheid. De directeur stelt – indien hij dit nodig acht – de verantwoordelijke algemeen directeur op de hoogte.
3. De maatregelen bedoeld in lid 1, die al dan niet in combinatie door de directeur genomen kunnen worden, zijn:
 - Het toekennen van het cijfer één voor een toets van het schoolexamen of praktische opdracht of het centraal examen;
 - Het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
 - Het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
 - Bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige zin betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgende tijdvak van het centraal examen, dan wel ten overstaan van het CvTE.

4. Alvorens een beslissing ingevolge het derde lid wordt genomen, hoort de directeur de kandidaat, binnen tien schooldagen na het constateren van de vermeende onregelmatigheid. De kandidaat wordt hiertoe opgeroepen. In het geval van een minderjarige leerling indien gewenst in aanwezigheid van diens wettelijke vertegenwoordiger(s). Een meerderjarige leerling kan zich door een hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De directeur hoort eveneens de betrokken examinator alsmede, indien van toepassing, eventueel direct betrokkenen. De directeur kan zich bij het horen laten bijstaan door een personeelslid, niet zijnde een van de betrokkenen en niet zijnde een van de leden van de Commissie van Beroep.
5. De directeur deelt zijn beslissing binnen tien schooldagen mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In die schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in artikel 9. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat indien deze minderjarig is.

Artikel 8 Klachten

1. Bij twijfel aan de juistheid van de inhoud, de beoordeling of de berekening van een cijfer van een toets deel uitmakend van het schoolexamen, probeert de kandidaat op de dag die volgt en uiterlijk binnen 3 schooldagen op de uitslag van de toets of het uitreiken van het desbetreffende cijfer in eerste instantie met de desbetreffende examinator tot overeenstemming te komen.
2. Indien de kandidaat of enige andere betrokkenen bij het eindexamen ten aanzien van enig deel van het examen, anders dan genoemd in het vorige lid, een klacht heeft, moet deze klacht het liefst binnen één schooldag en uiterlijk binnen drie schooldagen, ter beoordeling worden voorgelegd aan het examenbureau.
3. Indien geen overeenstemming wordt bereikt, nemen beide partijen diezelfde dag nog contact op met de betreffende directeur of diens vervanger. Deze zal vervolgens binnen de dag daaropvolgend een poging doen de klacht naar tevredenheid van beide partijen af te handelen.
4. Tegen het besluit van het examenbureau kan de kandidaat en/of diens wettelijke vertegenwoordiger, binnen vijf werkdagen nadat het besluit aan de kandidaat is medegedeeld, schriftelijk en gemotiveerd bezwaar maken bij de directeur. Binnen vijf werkdagen nadat het bezwaar is binnengekomen deelt de directeur schriftelijk en gemotiveerd het besluit aan de kandidaat mede.
5. Indien de directeur er niet in slaagt een klacht als bedoeld in lid 1 of 2 naar tevredenheid af te handelen, dan kunnen de kandidaat en/of diens wettelijke vertegenwoordigers in het geval van minderjarigheid van de kandidaat binnen 10 schooldagen, onverminderd de tijd die gemoeid is met de activiteiten genoemd in lid 1 en 2 van dit artikel, schriftelijk, en met redenen omkleed, een bezwaar indienen bij de Commissie van Beroep (zie artikel 9).

Artikel 9 Commissie van Beroep

1. De kandidaat en/of in het geval van minderjarigheid diens wettelijke vertegenwoordiger(s) kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen Commissie van Beroep. Het beroep wordt binnen vijf werkdagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de Commissie van Beroep ingesteld, met afschrift aan de directeur. De Commissie stelt een onderzoek in en neemt een beslissing binnen twee weken tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De Commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid gesteld zal worden het examenonderdeel geheel of gedeeltelijk af te leggen. De Commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, de directeur, de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat. De uitspraak van de Commissie van Beroep is bindend voor alle partijen.
2. In de Commissie van Beroep hebben zitting:
 - De bestuurder: voorzitter;
 - Twee docenten uit verschillende vestigingen met ieder een vervanger ingeval voornoemde docenten betrokken zijn bij of partij zijn in het ingestelde beroep;
 - Een ouder/leerling, voor te dragen door de medezeggenschapsraad, en een vervanger ingeval de ouder en/of leerling zelf betrokken is bij of partij is in het ingestelde beroep;
 - De secretaris van het examen van een andere vestiging dan die waarvoor het beroep geldt als ambtelijk secretaris (zonder stemrecht).

De commissieleden zijn maximaal twee keer drie jaren lid van de commissie uitgezonderd de voorzitter.

Het adres van de Commissie van Beroep is:
 Commissie van Beroep rsg de Borgen
 Postbus 133
 9350 AC Leek

3. De Commissie van Beroep besluit bij meerderheid van stemmen. Geen der leden onthoudt zich van stemming. Bij stakende stemmen beslist de voorzitter.

Artikel 10 Discrepantie met wettelijke regeling

1. Dit examenreglement wordt geacht in overeenstemming te zijn met het Uitvoeringsbesluit WVO 2020. Waar dit niet of niet meer het geval mocht zijn hebben wettelijke voorschriften prioriteit boven dit examenreglement.

Artikel 11 Onvoorziene gevallen

1. In gevallen waarin dit examenreglement niet voorziet en waaromtrent een onmiddellijke beslissing noodzakelijk is, beslist de directeur. De directeur deelt zijn beslissing zo spoedig mogelijk mee aan de betrokkenen (voor zover nodig de leerling, examinatoren, gecommitteerden en de inspectie).

II Inhoud van het eindexamen

Artikel 12

1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van dit hoofdstuk, in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag, al dan niet in samenwerking met het bevoegd gezag van een of meerdere scholen, hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
2. De kandidaten kunnen, voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in extra vakken examen afleggen. Een examen als bedoeld in de eerste volzin heeft geen betrekking op vakken die overeenkomen met vakken die onderdeel zijn van het eindexamen waarop deze extra vakken een aanvulling zijn.
3. Indien het eindexamen één of meer vakken omvat van een andere schoolsoort of leerweg dan die waarvoor de kandidaat is ingeschreven, behoort ten minste één vak tot de voorgeschreven eindexamenvakken van de schoolsoort of leerweg van inschrijving.

III Regeling van het eindexamen

Artikel 13 Examenreglement en het PTA

1. Het bevoegd gezag stelt een examenreglement vast. Het algemeen deel bevat informatie over de onregelmatigheden en maatregelen, bedoeld in artikel 7, en de toepassing daarvan, alsmede regels met betrekking tot de organisatie van het eindexamen, de gang van zaken tijdens het eindexamen, de herkansing van het schoolexamen en de samenstelling en het adres van de in artikel 8 en 9 bedoelde commissie van beroep. Ten aanzien van de herkansing wordt in elk geval bepaald, in welke gevallen een herkansing mogelijk is.
2. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks voor 1 oktober een Programma van Toetsing en Afsluiting vast, dat in elk geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. Het programma vermeldt duidelijk en herleidbaar:
 - Welke onderdelen van het examenprogramma in het schooljaar worden getoetst;
 - De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen;
 - De wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt;
 - De wijze waarop de herkansing van het schoolexamen plaatsvindt;
 - De regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen tot stand komt;
 - Het onderscheid tussen toetsen die bijdragen aan de afsluiting van de verplichte SE-examenstof, de CE-examenstof en eventueel schooleigen examenstof.

Artikel 14 Inrichting eindexamen vwo, havo, vmbo

1. Het examen vmbo kan voor ieder vak bestaan uit een SE, uit een CE of uit beide. Vakken die alleen met een SE worden afgesloten zijn:
 - Maatschappijleer I;
 - Bewegingsonderwijs;
 - Kunstvakken I;
 - De beroepsgerichte keuzevakken (geldt uitsluitend voor bb en kb);
 - Het praktijkgerichte programma Z&W, TIV of IT;

Andere aangeboden vakken worden afgesloten met zowel een schoolexamen als een centraal examen.

2. Het examen havo/vwo kan voor ieder vak bestaan uit een SE, uit een CE of uit beide. Vakken die alleen met een SE worden afgesloten zijn:
 - Maatschappijleer
 - Bewegingsonderwijs
 - Levensbeschouwelijk Vormingsonderwijs
 - Cultureel Kunstzinnige Vorming (CKV)
 - Onderzoeken en Ontwerpen (O&O)
 - Wiskunde D

Andere aangeboden vakken worden afgesloten met zowel een schoolexamen als een centraal examen.

3. De kandidaten zonder wiskunde in hun vakkenpakket leggen een schoolexamen rekenen

af. Het resultaat voor dit schoolexamen telt niet mee in de slaag/zakregeling, maar wordt wel vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.

4. Aan het Centraal Examen mag pas worden deelgenomen nadat het schoolexamen is afgerond. Dat betekent dat de onderdelen die becijferd worden van een cijfer moeten zijn voorzien en dat de onderdelen van de handelingsdelen (vmbo), de vakken CKV (geldt niet voor havo en vwo) en bewegingsonderwijs (LO) met minimaal een voldoende zijn afgerond. Voldoet een leerling hier niet aan, dan wordt dit beschouwd als een onregelmatigheid en kan de directeur een maatregel nemen voor het desbetreffende vak; zie artikel 7 van het Examenreglement van rsg de Borgen.
5. De examenstructuur van de beroepsgerichte programma's in het vmbo kent naast een centraal schriftelijk examen (CSE) een centraal schriftelijk en praktijkexamen (CSPE) in de basisberoepsgerichte leerweg (BB) en de kaderberoepsgerichte leerweg (KB).
6. De examenstructuur van het vak Beeldende Vorming Teken (vmbo tl) en Teken (vwo) kent naast een CSE een CPE.
7. Vakken op een hoger niveau:
 - De directeur beslist of de leerling in de gelegenheid wordt gesteld een of meer vakken op een hoger niveau af te sluiten in plaats van het overeenkomstige vak uit de eigen leerweg;
 - Het eindcijfer van het overeenkomstige vak wordt (zonder omrekening) betrokken bij de vaststelling van de uitslag;
 - Alle regels van het overeenkomstige vak uit het hogere niveau gelden; het desbetreffende examenprogramma en de voorgeschreven weging voor de berekening van het eindcijfer van het vak (verhouding van het meetellen van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen), het daarbij behorend examen en de daarbij horende normering;
 - Het diploma en de cijferlijst blijven herkenbaar; hierop wordt dus de leerweg van inschrijving vermeld, ongeacht of er één of meerdere vakken op een hoger niveau zijn afgesloten. Het diploma wordt bepaald door de vakken van het laagste niveau;
 - Het niveau waarop in een vak centraal examen wordt afgelegd is bepaald op het moment waarop de school het schoolexamencijfer verstrekt aan ROD;
 - Een leerling die een examen op een hoger niveau heeft afgelegd mag vanwege tegenvallende resultaten besluiten om gebruik te maken van de terugvaloptie. Dit betekent dat hij alsnog het examen mag afleggen op het oorspronkelijke niveau zonder dat dit als herkansing geldt.
 - In de basisberoepsgerichte leerweg kan het beroepsgerichte programma worden vervangen door het overeenkomstige programma uit de kaderberoepsgerichte leerweg. Het beroepsgerichte programma in de kader- en basisberoepsgerichte leerweg kan niet worden vervangen door het beroepsgerichte programma uit de gemengde leerweg.

8. In geval van maatwerk, ieder geval waarbij wordt afgeweken van het standaard PTA, wordt er een maatwerk-PTA opgesteld door de vakdocent, en ter goedkeuring voorgelegd aan de examensecretaris. Dit maatwerk-PTA dient voordat het traject ingaat, opgestuurd te worden naar de inspectie.

Voorbeelden van maatwerk zijn:

- Versnellen;
- Een vak op een hoger niveau afsluiten;
- Instroom vanaf een andere school en instroom vanuit een ander niveau;
- Leerwerktraject (LWT).

Artikel 15 Het schoolexamen

1. De directeur bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt. Het schoolexamen wordt afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen.
2. De directeur kan in afwijking van de vorige zin een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak, doch na de aanvang van het eerste tijdvak. Als het schoolexamen niet voor het eerste tijdvak van de centrale examens wordt afgesloten stuurt de directeur de resultaten van het schoolexamen zo spoedig mogelijk naar de inspectie.

Artikel 16 Mededeling beoordeling schoolexamen

1. Voor de aanvang van het eerste tijdvak centraal examen ontvangt de kandidaat een overzicht van behaalde resultaten en beoordelingen van het examendossier, de eindcijfers van het schoolexamen, getekend door de directeur en de examensecretaris. Concreet:
 - Welke cijfers de leerling heeft behaald voor het schoolexamen;
 - De beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld, en
 - De beoordeling van het profielwerkstuk.

Artikel 17 Beoordeling schoolexamen

1. Het SE kan bestaan uit de volgende onderdelen:
 - Schriftelijke en mondelinge toetsen;
 - Praktische opdrachten;
 - Handelingsdelen;
 - Profielwerkstuk (voor de kandidaten van de theoretische leerweg, havo en vwo);
2. In leerjaar 3 van het vmbo, leerjaar 4 van het havo en leerjaar 4 en 5 van het vwo wordt gewerkt met twee systemen van toetsing: schoolexamentoetsing en voortgangstoetsing. De toetsen die meetellen voor het schoolexamen (SE) staan vermeld in het PTA. De voortgangstoetsen tellen alleen mee voor de overgang en worden derhalve niet in het examendossier opgenomen. Beide systemen van toetsing samen tellen mee voor de overgang.

Artikel 18 Examendossier

1. Het examendossier is het geheel van de vastgelegde eindresultaten van de onderdelen van het schoolexamen. De leerling bouwt gespreid vanaf het derde (vmbo) of vierde (havo en vwo) leerjaar een examendossier op. Het bevat een overzicht van toetsen en opdrachten van het SE met de daarbij behorende cijfers en beoordelingen.
Het examendossier bevat:
 - De PTA's;
 - Een overzicht van de afgelegde toetsen + correctiemodel en uitgevoerde opdrachten;
 - Een overzicht van de behaalde resultaten en vorderingen.
2. Profielwerkstuk TL
Het Profielwerkstuk moet met een voldoende of goed resultaat worden afgesloten. De beoordeling wordt apart op de cijferlijst bij het diploma vermeld en weegt niet mee bij de bepaling van het cijfer voor een afzonderlijk vak.
3. Profielwerkstuk havo en vwo
Het profielwerkstuk wordt becijferd. Dit cijfer is onderdeel van het zogenaamde combinatiecijfer. De beoordeling vindt plaats aan de hand van een beoordelingsmodel.

IV Centraal examen

Artikel 19 Tijdvakken en afname centraal examen

1. Het centraal examen kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het College voor Toetsen en Examens (CvTE).
4. Het CvTE kan vakken aanwijzen waarin wegens het zeer geringe aantal kandidaten, het eindexamen in het tweede tijdvak eveneens wordt afgenomen door het CvTE.
5. Bij toepassing van het derde of vierde lid, leveren de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken in bij een van degenen die toezicht houden. Het CvTE bepaalt, in welke gevallen wordt afgeweken van de vorige zin, alsmede in welke gevallen en op welk tijdstip de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in die zin, aan de kandidaten worden teruggegeven.

Artikel 20 Opgave kandidaten centraal examen

1. De directeur deelt jaarlijks voor 1 november aan DUO mede hoeveel kandidaten in elk vak aan het centraal examen in het eerste tijdvak zullen deelnemen.
2. Voor het afsluiten van de schoolexamens en de aanlevering van de cijfers van de schoolexamens gelden de volgende bepalingen:
 - papieren examens: cijfers worden uiterlijk 10 kalenderdagen voor aanvang van het eerste tijdvak aangeleverd;
 - digitale examens (bb en kb-flex): cijfers van de schoolexamens worden uiterlijk 10 kalenderdagen voor de afname van het betreffende centraal examen van het vak aangeleverd;
 - CSPE: de cijfers worden uiterlijk 10 kalenderdagen voor de afname van het betreffende CSPE van de leerling aangeleverd;
 - beroepsgerichte keuzevakken: de cijfers worden uiterlijk 10 kalenderdagen voor bekendmaking van de normering aangeleverd.
3. Een overzicht van vakken en cijfers wordt aan de kandidaat ter controle aangeboden. De kandidaat tekent deze overzichten voor akkoord, waarna de cijfers onherroepelijk zijn. Wanneer een kandidaat binnen drie dagen na bekendmaking van de cijfers geen bezwaar heeft gemaakt, zijn de cijfers eveneens onherroepelijk.
4. Voor de aanvang van het tweede tijdvak worden een lijst met de kandidaten, de in het eerste tijdvak door die kandidaten behaalde cijfers, de, voor zover van toepassing, alsnog behaalde cijfers voor het schoolexamen, alsmede een overzicht van het vak of de vakken waarin elke kandidaat examen zal afleggen, aan de Minister gezonden.

Artikel 21 Centraal examen in een eerder leerjaar

1. De directeur kan een leerling uit het voorlaatste leerjaar toelaten tot het centraal examen in een of meerdere vakken. Het is niet mogelijk om in alle vakken al centraal eindexamen te doen.
2. Bij toepassing van het vorige lid, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
3. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centraleexamens behaalde resultaten.

Artikel 22 Regels omtrent het centraal examen

1. De directeur zorgt ervoor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd. Het CvTE kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.
2. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, uitgezonderd mededelingen van het CvTE zoals Errata.
3. De directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
4. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de directeur samen met het gemaakte examenwerk.
5. Een kandidaat die te laat komt, moet tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten, maar heeft wel dezelfde eindtijd.
6. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.
7. Bij ministeriële regeling kan ten aanzien van een of meer zittingen worden bepaald dat de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken inleveren bij een van degenen die toezicht houden. Bij die regeling wordt bepaald wanneer de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in de vorige zin, aan de kandidaten worden teruggegeven.

Artikel 23 Flexibele digitale examens vmbo

1. Voor de algemen vakken vmbo bb en kb worden de examens digitaal afgenomen. Alvorens het centraal examen kan worden afgelegd moet de kandidaat het schoolexamen in het desbetreffende vak hebben afgerond. Voor deze digitale examens gelden de volgende regels:
 - **Afnamemoment**
De school beslist op welk moment de examens worden afgenomen en welke leerlingen op het desbetreffende tijdstip examen doen. De examentijdstippen worden minstens twee weken voor het eerste digitale examen aan de leerling schriftelijk bekendgemaakt.
 - **Afname**
In afwijking van de papieren examens, worden de opgaven na afloop niet ter beschikking gesteld aan de leerlingen.
 - **Mislukte afname**
De directeur kan besluiten, indien de afnamecondities van een examen een beoordeling onmogelijk maken, het werk als niet gemaakt te beschouwen. Het werk wordt dan niet beoordeeld. Alle kandidaten die aan deze sessie deelnamen hebben dan het recht om het examen opnieuw te maken.
 - **Correctie**
De school bepaalt de wijze waarop de 1^e en 2^e correctie plaatsvindt en heeft dit vastgelegd.
 - **Herkansing**
De leerling heeft het recht om te kunnen herkansen op het moment dat de definitieve CE-cijfers bekend zijn. De school houdt hier rekening mee bij het aanbieden van de afnametijdstippen voor herkansingen.
 - **Inhalen**
Indien een leerling bij een zitting met een wettige reden afwezig is, bepaalt de directeur op welk moment de zitting wordt ingehaald.
 - **Geheimhouding**
De opgaven zijn na afloop niet beschikbaar, examendocumenten en ook kladpapier mogen niet worden meegenomen uit de examenzaal.
 - **Hulpmiddelen**
Rekenmachines en woordenboeken en dergelijke zijn toegestaan conform de voorschriften.
 - **Internetgebruik**
Tijdens het Centraal Examen is geen toegang tot Internet mogelijk.
 - **Inzage in het gemaakte werk**
Voor leerlingen bestaat de mogelijkheid tot inzage in het gemaakte werk. De inzage vindt plaats in een besloten setting. De leerling krijgt desgewenst inzage in de vragen, het correctievoorschrift/antwoordmodel, zijn eigen werk en de scores die per vraag zijn toegekend. Voor de inzage gelden de volgende richtlijnen:
 - De inzage verloopt via de examensecretaris;
 - De inzage is eenmalig en vindt plaats na vaststelling van de uitslag;
 - De inzage vindt plaats onder toezicht van een medewerker van de school, die gehouden is aan de richtlijnen omtrent geheimhouding;
 - Indien een leerling de juistheid van de toegekende score betwist, mag de medewerker die toezicht houdt het nummer van de desbetreffende vraag en het antwoord van de leerling op die vraag noteren;
 - De leerling mag tijdens de inzage geen aantekeningen maken;
 - Als de toezichthoudende medewerker de leerling niet kan overtuigen van de

juistheid van de toegekende score, dan kan de mening van de leerling worden voorgelegd aan het Examenloket.

2. De examendocumenten van de digitale examens zijn na de afname niet openbaar. De school waarborgt de geheimhouding:
 - de opgaven zijn toegankelijk voor de leerling tijdens de examenzitting en bij eventuele inzage na vaststelling van de uitslag;
 - door de leerling gemaakte notities mogen niet worden meegenomen buiten de examenzaal;
 - de opgaven zijn toegankelijk voor medewerkers van de school voor zover dat noodzakelijk is voor de afname en de correctie van het examen.

Artikel 24 Beoordeling centraal examen

1. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op rechtmatige wijze heeft plaatsgevonden, kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
2. De inspectie verzoekt het CvTE nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.
3. Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in een of meer vakken niet op devoorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist Onze Minister hoe alsdan moet worden gehandeld.

Artikel 25 Vaststelling score en cijfer centraal examen

1. De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan de directeur van de gecommiteerde. Zij treden in overleg met de directie van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
2. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de score, bedoeld in het eerste lid, en met inachtneming van de regels.

Artikel 26 Verhinderende centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen op ten hoogste twee toetsen per dag te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het CvTE zijn eindexamen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij het CvTE. In dat geval deelt de directeur aan het CvTE mede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 55 van het Examenbesluit VO, eerste, tweede dan wel derde lid, en waaruit deze toepassing bestaat.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt het CvTE het resultaat mede aan de directeur.

Artikel 27 Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen.
Indien de uitkomst van de berekening, bedoeld in de eerste of tweede volzin, niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer. Ook dit cijfer wordt uitgedrukt in een geheel getal. Is het niet een geheel getal dan wordt dat getal indien de cijfers achter de komma 44 of lager is naar beneden afgerond en indien de cijfers 45 of hoger zijn, naar boven afgerond.

V Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 28 Vaststelling uitslag

1. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen in geval van een eindexamen de uitslag vast met inachtneming van artikel 29.
2. De uitslag luidt 'geslaagd voor het eindexamen' of 'afgewezen voor het eindexamen'.
3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de directeur en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

Artikel 29 Uitslag

1. Uitslagbepaling vmbo
De uitslag kan luiden: "afgewezen" of "geslaagd". Een leerling is geslaagd indien:
 - Het gemiddelde cijfer voor de vakken van het CE ten minste een voldoende is; dat is onafgerond een 5,5.
 - Daarnaast gelden de volgende voorwaarden:
 - Voor het vak Nederlandse taal is het eindcijfer vijf of meer gehaald.
 - Ook geldt dat de leerling alleen geslaagd is als:
 - alle eindcijfers een zes of hoger zijn of;
 - één eindcijfer een vijf is en alle andere eindcijfers een zes of hoger of;
 - één eindcijfer een vier is en de overige eindcijfers een zes of hoger, waarvan ten minste één eindcijfer een zeven of hoger is, of;
 - Voor twee vakken een eindcijfer vijf is gehaald en voor de overige eindcijfers een zes of hoger waarvan ten minste één eindcijfer een zeven of hoger is en;
 - Geen eindcijfer lager is dan een vier (dus ook niet voor de afzonderlijke keuzevakken).
 - Het eindcijfer van het beroepsgerichte programma:
 - basisberoepsgerichte en kaderberoepsgerichte leerweg: het eindcijfer voor het profiel en het combinatiecijfer van de keuzevakken tellen elke één keer mee in het beantwoorden van de vraag of de leerling geslaagd is.
 - Theoretische leerweg: voor leerlingen die deelnemen aan Z&W, IT of TIV bestaat het eindcijfer uit het gewogen gemiddelde van de SE-cijfers zoals vermeld in het PTA. Dit betekent dat het eindcijfer meetelt in de uitslagbepaling.
 - Het voor alle leerlingen verplichte vak maatschappijleer wordt afgesloten met een cijfer. Dit betekent dat maatschappijleer meetelt in de uitslagbepaling.
 - Verder geldt dat de leerling een 'voldoende' of een 'goed' moet hebben gekregen voor de vakken bewegingsonderwijs en kunstvakken I.
 - Voor leerlingen uit de gemengde en theoretische leerweg geldt bovendien, dat het profielwerkstuk beoordeeld is met "voldoende" of "goed".
 - Ten slotte moet de leerling een LOB-dossier hebben samengesteld:
 - Het LOB-dossier wordt niet beoordeeld met een cijfer of een waardering zoals 'voldoende/goed'. Wel moeten de activiteiten die in het kader van lob zijn uitgevoerd voldoen aan de eisen zoals die in het programma van

toetsing en afsluiting (PTA) van de school zijn opgenomen.

Voor vakken die afgesloten worden met een schoolexamen, wordt het eindcijfer uitgedrukt in een geheel getal. Is het eindcijfer niet een geheel getal, dan wordt het, indien het getal achter de komma kleiner dan 45 is, naar beneden afgerond en indien het getal 45 of groter is, naar boven afgerond (*dus: 6,45 wordt een 7*).

De leerlingen die op basis van hun resultaten voor één of meer extra vakken voldoen aan de uitslagregeling, ontvangen hun cijferlijst met daarop het extra vak.

Een leerling is geslaagd voor het leerwerktraject indien:

- Het eindcijfer voor Nederlands afgerond een 6 of hoger is
- het eindcijfer voor het beroepsgerichte profielvak een 6 of hoger is
- voor de 4 verplichte beroepsgerichte keuzevakken niet lager dan een 4 is behaald en het combinatiecijfer een 6 of hoger is.

2. De uitslag kan luiden: “afgewezen” of “geslaagd”. Een leerling is geslaagd indien:
- Het gemiddelde cijfer voor de vakken van het CE ten minste een voldoende is. Dat is onafgerond een 5,5.
 - Er niet meer dan één onvoldoende, en tenminste een 5, voor de eindcijfers Nederlands, Engels en wiskunde is behaald (kernvakkenregel).
 - Ook geldt dat de leerling alleen geslaagd is als:
 - alle eindcijfers een zes of hoger zijn of;
 - één eindcijfer een vijf is en alle andere eindcijfers een zes of hoger of;
 - één eindcijfer een vier is en de overige eindcijfers zes of hoger en gemiddeld 6.0 zijn, of;
 - voor twee vakken een eindcijfer vijf is gehaald en de overige eindcijfers een zes of hoger en gemiddeld 6.0 zijn, of
 - één eindcijfer een vijf is en één eindcijfer een vier is en de overige eindcijfers zes of hoger en gemiddeld 6.0 zijn.
 - LO voldoende is afgerond. Indien de leerling hieraan niet voldoet krijgt hij geen diploma. In de regeling telt het combinatiecijfer mee. Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de cijfers, bestaande uit gehele getallen, gemiddeld. Daarbij tellen alle onderdelen en vakken gelijkwaardig mee. Het combinatiecijfer zelf wordt ook afgerond. Dit cijfer telt mee als één cijfer in de slaag/zakbepaling en kan dus ook eventuele onvoldoendes compenseren. De vakken/onderdelen worden ook afzonderlijk op de eindcijferlijst vermeld.
 - Verder geldt:
 - voor vakken die afgesloten worden met een schoolexamen, wordt het eindcijfer uitgedrukt in een geheel getal. Is het eindcijfer niet een geheel getal, dan wordt het, indien het getal achter de komma kleiner dan 45 is, naar beneden afgerond en indien het getal 45 of groter is, naar boven afgerond (*dus: 6,45 wordt een 7*).
 - de onderdelen van het combinatiecijfer havo en vwo (atheneum) zijn: maatschappijleer, levensbeschouwelijk vormingsonderwijs, ckv en het profielwerkstuk.
 - de onderdelen voor het combinatiecijfer gymnasium zijn: maatschappijleer, levensbeschouwelijk vormingsonderwijs en het profielwerkstuk.
 - de ondergrens voor de afzonderlijke vakken/onderdelen van het combinatiecijfer is 4.

3. Judicium cum laude

Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen **vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg** met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

- ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor het beroepsgerichte profielvak, de twee algemene vakken in het profieldeel en het combinatiecijfer in het vrije deel samen.
- Ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie 'voldoende' voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling.
- Voor deze bepaling worden eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten.
- Zie voor de tekst van de regeling artikel 3.48 lid 2 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen **vmbo theoretische leerweg** met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

- ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en
 - de algemene vakken van het profieldeel, en
 - het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld
 - indien gekozen: het praktijkgerichte programma Z&W, IT of TIV, en
- ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie 'voldoende' voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.48 lid 1 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen **havo** met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

- ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 50 tweede lid Eindexamenbesluit VO en de vakken van het profieldeel, en
 - het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
- ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie 'voldoende' voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.47 lid 2 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen **vwo** met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

- ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 50 tweede lid Eindexamenbesluit VO en de vakken van het profieldeel, en
 - het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
- ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie 'voldoende' voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.47 lid 1 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Artikel 30 Herkansing centraal examen

1. De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd, nadat ingevolge artikel 29 de eindcijfers zijn bekendgemaakt, het recht om in het tweede tijdvak of, indien artikel 26, eerste lid, van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen ongeacht het cijfer dat hiervoor behaald is. Ook als het afleggen van een herkansing er niet toe leidt dat de leerling kan slagen.
2. Voor de basisberoepsgerichte en kaderberoepsgerichte leerweg in het vmbo is daarnaast herkansing van het CSPE of een deel ervan mogelijk. Herkansen betekent dat het CSPE of onderdelen daarvan opnieuw worden afgelegd. Voor de herkansing van de praktische toetsen organiseert de school zelf een tweede tijdvak, in de door de overheid aangegeven periode. De beoordeling vindt tevens plaats door een tweede examinerator.
3. Voor de berekening van het eindcijfer geldt dat het hoogste cijfer (het oorspronkelijke cijfer of de herkansing) telt.
4. De kandidaat stelt de directeur schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip.
5. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 29 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
6. Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

Artikel 32 Diploma en cijferlijst

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen;
 - de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk;
 - de beoordeling van het vak LO in havo en vwo;
 - de beoordeling van Kunstvakken I en Bewegingsonderwijs uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg in het vmbo;
 - volgens welke differentiatie in de leerwegen is geëxamineerd;
 - de eindcijfers van de examenvakken, alsmede de uitslag van het examen.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van het CvTE, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. De directeur en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.
5. Indien de kandidaat in een bepaald jaar is geslaagd voor het eindexamen, draagt de directeur er op verzoek van de kandidaat zorg voor dat de behaalde cijfers voor de vakken waarin datzelfde jaar een deeleindexamen is afgelegd, worden vermeld op de cijferlijst.

Artikel 33 Voorlopige cijferlijst

1. Indien de kandidaat, een centraal examen of een afsluitend schoolexamen in één of meer vakken heeft afgelegd in het voorlaatste leerjaar en vervolgens de school verlaat zonder het eindexamen te voltooien, verstrekt de directeur hem een voorlopige cijferlijst.
2. Op de voorlopige cijferlijst worden, het vak of de vakken waarin de kandidaat centraal examen heeft afgelegd vermeld, alsmede het cijfer van het schoolexamen, het cijfer van het centraal examen en het eindcijfer, met de aantekening of gebruik is gemaakt van de herkansingsmogelijkheid.
3. Indien de kandidaat een afsluitend schoolexamen heeft afgelegd wordt de beoordeling of het cijfer daarvan vermeld op de voorlopige cijferlijst.
4. Onze Minister stelt het model van de voorlopige cijferlijst vast.

Artikel 34 Certificaat en cijferlijst

1. De directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
 - Het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en
 - Het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met “goed” of “voldoende”.
2. Onze Minister stelt het model van het certificaat en de cijferlijst vast.

Artikel 35 Duplicaten en afgifte verklaringen

1. Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, vrijstellingsbewijzen en cijferlijsten worden niet verstrekt.
2. Een schriftelijke verklaring dat een in het eerste lid bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door DUO worden verstrekt.

VI Overige bepalingen

Artikel 36 Bewaren examenwerk en inzagerecht

1. Het werk van het centraal examen der kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden.
2. Een exemplaar van de opgave, bedoeld in artikel 3.31 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. De directeur draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.
4. Voor schoolexamens geldt dat deze bewaard moeten worden totdat een leerling zijn diploma behaalt of van school gaat.
5. De kandidaat kan op eigen verzoek zijn schoolexamenwerk en de beoordeling daarvan inzien in aanwezigheid van de examinerator gedurende drie schoolweken nadat de uitslag dan wel beoordeling is bekendgemaakt, maar uiterlijk tot de dag waarop de schoolexamen-gegevens aan DUO worden toegezonden.
6. De examinerator houdt toezicht op het examenwerk van de kandidaat, de opgaven en de beoordeling. Examenwerk, opgaven noch beoordeling wordt aan de kandidaat meegegeven, ook niet in kopie.
7. Het is nadrukkelijk verboden om foto's of kopieën van gemaakt examenwerk te maken door óf voor kandidaten.
8. Een examenkandidaat heeft de mogelijkheid, na vaststelling van de examenuitslag, bezwaar te maken tegen de correctie.
9. Om van deze bezwaarmogelijkheid gebruik te maken dient de examenkandidaat binnen vijf schooldagen na vaststelling van de examenuitslag schriftelijk of per e-mail een verzoek in ter inzage van het examenwerk bij de examensecretaris. De regels hiervoor zijn opgenomen in het protocol bezwaar examenwerk CE (zie bijlage).

Artikel 37 Afwijking wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een kandidaat met een beperking het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - Er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog, neuroloog, psychiater of orthopedagoog is opgesteld;
 - De aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - Een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de eerder genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in de deskundigenverklaring.
3. De directeur kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan alleen betrekking hebben op het vak Nederlandse taal en literatuur, Nederlandse taal of enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 38 Spreiding voltooiing centraal examen

1. De directeur kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar wordt afgelegd. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. De directeur geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het college van bestuur afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken examenvakken centraal examen heeft afgelegd.

3. Artikel 30, eerste tot en met vierde lid, is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
4. De directeur en de secretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 29.

Artikel 39 Geldigheid schoolexamenresultaten

1. Aan het eind van het derde leerjaar wordt voor elke kandidaat bekeken of de kandidaat voldoet aan de bevorderingscriteria.
2. Van een kandidaat in het vmbo leerjaar 3 die niet bevorderd wordt naar het examenjaar en die het voorexamenjaar nogmaals zal doorlopen, vervallen alle in dat schooljaar behaalde resultaten van het schoolexamen en de stage.
3. Van een kandidaat in havo leerjaar 4 en vwo leerjaar 4 en 5 die niet bevorderd wordt naar het examenjaar en die het voorexamenjaar (havo leerjaar 4 en vwo leerjaar 5) nogmaals zal doorlopen, vervallen alle in dat schooljaar behaalde resultaten van het schoolexamen, behalve maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming (ckv) en levensbeschouwing, mits deze genoemde vakken met een voldoende zijn afgesloten.
4. Indien een afgewezen kandidaat besluit het vierde leerjaar vmbo in dezelfde leerweg over te doen, dan:
 - Vervallen alle resultaten van het centraal examen;
 - Vervallen alle resultaten van het schoolexamen van het examenjaar, behalve:
 - Lichamelijke opvoeding (LO);
 - Maatschappijleer, indien het behaalde eindcijfer een 7 of hoger is;
 - De keuzevakken in de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg die met een voldoende zijn afgesloten;
 - Worden schoolexamens uit andere leerjaren die meetellen in de resultaten van het examenjaar integraal overgenomen;
 - Worden behaalde resultaten van vakken die in het voorexamenjaar zijn afgesloten integraal overgenomen;
 - Blijft het resultaat van het profielwerkstuk vmbo-tl behouden indien het profielwerkstuk vmbo-tl met een voldoende resultaat is afgesloten.

5. Indien een afgewezen kandidaat havo 5 of vwo 6 over doet, dan:
 - Vervallen alle resultaten van het centraal examen;
 - Vervallen alle resultaten van het schoolexamen van het examenjaar, behalve:
 - Nederlands literatuurmondeling;
 - Lichamelijke opvoeding (lo);
 - Worden schoolexamens uit andere leerjaren die meetellen in de resultaten van het examenjaar integraal overgenomen;
 - Worden behaalde resultaten van vakken die in het voorexamenjaar zijn afgesloten integraal overgenomen;
 - Mag het behaalde resultaat voor het profielwerkstuk havo of vwo blijven staan indien het profielwerkstuk havo of vwo met een voldoende resultaat is afgesloten.

6. De directeur kan een afgewezen kandidaat toestaan het vierde leerjaar vmbo over te doen in een lagere leerweg. Daarbij geldt:
 - Alle resultaten van het centraal examen vervallen;
 - Alle resultaten van het schoolexamen van leerjaar 4 vervallen;
 - Ten aanzien van de schoolexamens van leerjaar 3 die meetellen in de resultaten van leerjaar 4 zorgt de directeur voor maatwerk;
 - Voor vakken die in leerjaar 3 worden afgesloten geldt dat de behaalde resultaten integraal worden overgenomen.

Artikel 40 Instromen in een andere leerweg

1. Wanneer een kandidaat instroomt in een andere leerweg en dientengevolge het reguliere PTA niet gevolgd kan worden, zal een maatwerk-PTA gemaakt worden.
2. De vakken maatschappijleer, levensbeschouwing en culturele en kunstzinnige vorming waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van het bezit van een diploma havo, worden niet vermeld op de cijferlijst.

Artikel 41 Bekendmaking

1. Dit examenreglement en de Programma's van Toetsing en Afsluiting, wordt jaarlijks voor 1 oktober aan de kandidaten en bij minderjarige kandidaten aan de ouders/verzorgers bekend gemaakt en toegezonden aan de inspectie (geplaatst in het schooldossier van inspectie).

Artikel 42 Geheimhouding

1. Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit reglement de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

BIJLAGEN

Bijlage 1 Berekening cijfer beroepsgerichte programma vmbo bb en kb

Basis- en kaderberoepsgerichte leerweg

Het beroepsgerichte programma bestaat uit 2 vakken:

1. Het **profielvak** dat met een CSPE wordt afgesloten. Over een profielvak worden ook schoolexamens afgenomen, dit is vastgelegd in het PTA. Dit schoolexamen moet zijn afgesloten voor aanvang van het CSPE.
2. Vier beroepsgerichte **keuzevakken**, keuzevakken worden afgesloten met een schoolexamen.

Elk vak levert apart een eindcijfer op. Zowel het eindcijfer van het profielvak als het eindcijfer van de keuzevakken telt mee voor de bepaling dat een leerling geslaagd is.

Profielvak

Voor de bepaling van het eindcijfer over het profielvak tellen de resultaten van het schoolexamen (SE) en het centraal examen (CE) elk voor 50% mee. Onderstaande berekening geldt alleen als er schoolexamen over het profielvak wordt afgenomen.

Keuzevak

Elk beroepsgericht keuzevak wordt middels een schoolexamen (conform PTA) afgesloten. Dit levert per keuzevak een eindcijfer SE op. Dit eindcijfer per keuzevak is een afgerond cijfer. Ten minste vier eindcijfers SE voor de keuzevakken worden voor de uitslagbepaling gecombineerd tot één

combinatiecijfer.

Uitslagbepaling

Het eindcijfer voor het profiel en het eindcijfer voor het keuzevak tellen elk één keer mee bij het beantwoorden van de vraag of een leerling geslaagd is. Het cijfer behaald voor het CSPE telt één keer mee in het berekenen van het gemiddelde over de centrale examens. Dit gemiddelde moet ten minste een 5,5 zijn.

Bijlage 2 Protocol bezwaar examenwerk CE

De school is verplicht (artikel 3.31 Uitvoeringsbesluit WVO 2020¹) het examenwerk ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag te bewaren ter inzage voor belanghebbenden. Iedere examenkandidaat heeft dus gedurende deze periode recht op inzage van zijn eigen gemaakte examenwerk.

1. Het examenwerk ligt vanaf het moment van vaststelling van de examenuitslag ter inzage van de examenkandidaat².
2. Een examenkandidaat heeft de mogelijkheid na vaststelling van de examenuitslag bezwaar te maken tegen de correctie.
3. Om van deze bezwaarmogelijkheid gebruik te kunnen maken, dient de examenkandidaat³ binnen vijf schooldagen⁴ na vaststelling van de examenuitslag schriftelijk of per e-mail een verzoek tot inzage van het examenwerk in bij de examensecretaris.
4. Inzage in gemaakt werk geschiedt in aanwezigheid van de directeur. De 1e corrector is hierbij niet aanwezig. De examenkandidaat⁵ kan zich laten vergezellen door één van zijn ouders/verzorgers.
5. Op het examenwerk mag tijdens de inzage niets geschreven worden. Tijdens de inzage mogen geen foto's van het examenwerk worden gemaakt. De school verstrekt geen kopieën van het examenwerk. Het is wel toegestaan op eigen papier aantekeningen te maken.

Wanneer de examenkandidaat van mening is, dat er een aanwijsbare fout bij de correctie is gemaakt, wordt als volgt gehandeld:

- a. De examenkandidaat stuurt zijn bezwaar met argumenten binnen tien schooldagen na de inzage aan de directeur.
- b. Op verzoek van de directeur kijkt de 1^e corrector op grond van deze argumenten of naar zijn mening een aanpassing van de score nodig is. **Noot:** aanpassing van de score kan de consequentie hebben dat het cijfer zowel naar boven als naar beneden wordt bijgesteld⁶.
- c. De 1^e corrector neemt altijd contact op met de 2^e corrector, geeft aan welke argumenten de kandidaat heeft en waarom de 1ste corrector deze wel of geen reden vindt voor aanpassing van de score. Op basis van een zorgvuldige voorbereiding voeren de correctoren hierover gemotiveerd overleg. De uitkomst van dit contact wordt schriftelijk (per e-mail) vastgelegd en gedeeld met de directeur. Daarbij zijn twee mogelijkheden:
 - i. *Overeenstemming over wel/geen aanpassing van de score*
 - Als beide correctoren in overleg met elkaar tot de conclusie komen dat de score moet worden aangepast, dan wordt deze aangepast. De directeur past, in samenwerking met de examensecretaris, de uitslag aan. DUO/Examendiensten en de Inspectie van het Onderwijs worden op de hoogtegesteld van een eventueel nieuw cijfer. De Inspectie zal in deze gevallen altijd contact opnemen met de 2^e corrector en de directeur van de desbetreffende school om na te gaan of de 2^e corrector niet onder druk is gezet.
 - Als beide correctoren van mening zijn, dat de score niet dient te worden aangepast, laat de directeur dat aan de kandidaat weten.
 -
 - ii. *Geen overeenstemming over wel/geen aanpassing van de score*

Indien de correctoren van mening verschillen over het al dan niet aanpassen van een score, stellen de directeuren van de beide scholen in overleg met elkaar twee nieuwe correctoren aan, die het werk opnieuw beoordelen. Deze correctoren zijn niet direct betrokken, zijn bevoegd voor het betreffende vak en hebben zelf leerlingen die aan het betreffende examen hebben deelgenomen. Op basis van de nieuwe beoordeling stelt de directeur het cijfer vast en wordt de uitslag definitief vastgesteld.

¹ “Het werk van het centraal examen en de rekentoets der kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na devaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden.”

² Bij een minderjarige kandidaat kan dit ook een ouder (of andere wettelijke vertegenwoordiger) zijn.

³ Bij een minderjarige kandidaat kan ook een ouder (of andere wettelijke vertegenwoordiger) zijn.

⁴ Een schooldag is een dag waarop de school geopend is.

⁵ Dit geldt zowel een minderjarige als meerderjarige kandidaat.

⁶ Zie hiertoe: “Handreiking: hoe om te gaan met geschil na inzage examenwerk”

[Handreiking hoe om te gaan met geschil na inzage examenwerk.pdf \(examenblad.nl\)](#)